

1. VRSTA PRIJAVE

Individualna

2. MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA (Ukoliko je prijava u paru onda navodite zajednički tekst o pedagoškim uvjerenjima) *minimalno 100 - maksimalno 300 riječi*

Finansijska pismenost je kombinacija znanja, vještina, stavova i ponašanja koji su potrebni za donošenje ispravnih finansijskih odluka. Iako jako značajna za finansijsko blagostanje svakog pojedinca, a time i društva u cjelini, finansijska pismenost je nepravedno zapostavljena u našem obrazovnom sistemu. No, pronašla sam način da je kod svojih učenika, već dugi niz godina, ipak razvijam, i to na zabavan i savremen način. Naime, već 5 godina pokrećem i realizujem eTwinning projekat „Svjetski dan štednje“. Svaki put, pomoću koncepta štednje, okupljam drugu ekipu nastavnika i učenika iz Bosne i Hercegovine i regije, svake godine biramo i realizujemo druge aktivnosti koje razvijaju kod učenika, svih nivoa obrazovanja, finansijsku pismenost i svijest o značaju štednje u svakodnevnom životu.

Moje pedagoško uvjerenje se može opisati ovako: „*Učenike obrazujemo za život u budućnosti, ne u sadašnjosti, a pogotovu ne u prošlosti. Zato mi, nastavnici, moramo živjeti koncept cjeloživotnog učenja, biti hrabri i proaktivni, te kreirati svojim učenicima okruženje i prilike za učenje koje će ih inspirisati, motivisati i obrazovati za vrijeme u kome će živjeti!*“

Čitajući opis ove prakse, vidjećete da sam kroz saradnju sa kolegom iz Republike Hrvatske, kreirala mojim učenicima okruženje u kome će učiti o kreditima, bankama, budžetu, štednji, i mnogim drugim ekonomskim konceptima, iako sam profesorica matematike, a ne ekonomije. Kolega je vrstan profesor ekonomske grupe predmeta, više puta nagrađivan Godišnjom nagradom Agencije za odgoj i obrazovanje Republike Hrvatske, te aktivan eTwiner. Kroz realizaciju eTwinning projekta „Svjetski dan štednje 2021“ smo udružili njegovu ekspertizu u ekonomiji i moje sposobnosti projekt menadžmenta, poznavanja veb alata, te znanja iz matematike. U timu smo imali i profesore jezika, hemije, učitelje, te nastavnike raznih profila. Svi smo, kroz ovako kreiranu profesionalnu zajednicu, svojim učenicima približili pojmove iz finansijske pismenosti i omogućili im da na netradicionalan, zanimljiv i praktičan način razvijaju kod sebe ovu kompetenciju.

3. INOVATIVNA PRAKSA.

NASLOV/NAZIV:

Svjetski dan štednje 2021KRATAK OPIS PRAKSE
(do 200 riječi - jedan paragraf):

Opisana praksa je dio eTwinning projekta u kome su učestvovala osnovne i srednje škole iz Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske i Sjeverne Makedonije. Projekat je trajao od septembra 2021. do maja 2022. godine. Kroz interdisciplinarni pristup smo razvijali kod učenika finansijsku pismenost, te sljedeće kompetencije i vještine značajne za život u savremenom društvu: matematičke kompetencije, informatičke kompetencije, kritičko mišljenje, timski rad, saradničko i vršnjačko učenje, učiti učiti, multikulturalnost. Projekat sam osmislila i pokrenula sa kolegom Miroslavom Begićem iz Dugog Sela (RH), a u realizaciji su nam se pridružili nastavnici razredne i predmetne nastave iz zemalja regije. Projektni zadaci su bili usklađeni sa uzrastima učenika, te je bilo zadataka koje su radili svi učenici, bez obzira na uzrast (logo, plakati, intro video, časkanje o džeparcu) i zadataka koje su radili samo srednjoškolci ili samo osnovnoškolci. U opisu prakse ću detaljno navesti aktivnosti i rezultate njihovih učenika.

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2022.

KATEGORIJA (Molim Vas da označite odgovarajuću kategoriju)

Kategorija 4_Predmetni nastavnici/e u srednjim školama

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA (Šta je prethodilo opisanoj praksi; kako je i zašto došlo do primjene opisane prakse?)
minimalno 200 - maksimalno 400 riječi

Financijska pismenost je kombinacija znanja, vještina, stavova i ponašanja koji su potrebni za donošenje ispravnih finansijskih odluka, kao i za finansijsko blagostanje svakog pojedinca, a time i društva u cjelini. Mišljenja sam da je razvoj finansijske pismenosti nužan još od ranog djetinjstva. Za svaki uzrast se mogu (i trebaju) naći pogodne aktivnosti kojima se ova vrsta pismenosti podstiče i razvija, čime se daje značajan doprinos razvoju kritičkog mišljenja među učenicima. Kao profesorica matematike, koristim svaku priliku da matematiku povežem sa stvarnim životom. Finansijska pismenost mi je, u tom smislu, vrlo značajna, a realizacija ove prakse o Svjetskom danu štednje mi je bila izuzetan način da procentni račun, kamatni račun, grafički prikaz podataka povežem sa nekim temeljnim ekonomskim pojmovima poput štednje, budžeta, kupovine primarnih i luksuznih dobara. Sve ovo su pojmovi bliski učenicima, te im omogućuju da uče kroz situacije iz svakodnevnog života.

Moja je sreća da sam kroz dugogodišnji rad u eTwinning projektima upoznala mnogo kreativnih i vrijednih nastavnika širom Evrope koji su spremni na saradnju i na razmjenu dobrih praksi. Jedan od takvih je i kolega Miroslav Begić iz Srednje škole Dugo Selo (Republika Hrvatska) koji predaje ekonomsku grupu predmeta. Naša uspješna saradnja u eTwinning projektima traje od 2019. godine. Uvijek smo radili na projektima koji se bave ekonomijom, a sva znanja koja su meni u ovom segmentu nedostajala, nesebično je dijelio gospodin Begić. Moja učionica je, zahvaljujući IK tehnologiji, mnogo puta bivala ekonomska učionica gospodina Begića. Stvari koje bi on radio sa svojim učenicima, uz izvjesne korekcije, nudila sam i ja svojim. Nema potrebe naglašavati koliko je moja nastava time obogaćena, te koliko su moji učenici dobili kroz ovakvu sinergiju u radu gospodina Begića i mene. Iskreno se nadam i očekujem da se naša saradnja nastavi i dalje kroz realizaciju drugih eTwinning projekata koji u fokusu imaju ekonomiju.

CILJ I ŽELJENI ISHODI (sa kakvim ciljem ste realizovali navedenu praksu; šta ste željeli postići)
minimalno 50 - maksimalno 200 riječi

Ciljevi realizacije ovog projekta su mi bili:

- Da razvijam kod učenika prvog i trećeg razreda (kojima predajem) finansijsku pismenost i kritičko mišljenje, te matematičku i informatičku pismenost,
- Da oblast „Procenti“, koja se nalazi u NPP-u za 1. razred srednje škole, realizujem na nešto drugačiji način od tradicionalnog,
- Da omogućim svojim učenicima saradnju sa učenicima iz drugih škola i država,
- Da učenicima prvog razreda smanjim stres koji nužno nastaje usljed promjene sredine prilikom prelaska iz osnovne u srednju školu.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE (Opis postupaka i koraka u realizaciji. U tekstu naznačite naziv i broj priloga koji se odnosi na taj segment/fazu realizacije.)
minimalno 300 - maksimalno 1000 riječi

Kroz ovaj projekat učenici su vježbali timski i istraživački rad, vršnjačko i saradničko učenje, razvijali matematičke kompetencije, te finansijsku pismenost - vještinu 21. stoljeća. Osim u učionici, sve ovo su radili i u online okruženju, pa su tako razvijali i informatičke kompetencije. Realizacija projekta je trajala cijelu školsku 2020/2021. godinu, a u njemu su učestvovala osnovne i srednje škole iz Bosne i Hercegovine,

NAGRADA ZA
 INOVATIVNE
 NASTAVNIKE

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2022.

Republike Hrvatske I Sjeverne Makedonije. U Srednjoj ekonomskoj školi Sarajevo u projektu su radili učenici prvog i trećeg razreda.

Realizacija projekta, što se tiče mojih učenika, je tekla na sljedeći način:

- **INICIJALNA ANKETA:** Najprije su I učenici I nastavnici uradili inicijalnu anketu, kojom smo ustanovili nivo finansijske pismenosti kod učenika, te iskustvo u eTwinning projektima, korištenju web alata I nivo finansijske pismenosti kod nastavnika. Na temelju toga smo kolega Begić I ja, kao autori projekta, okvirno osmislili aktivnosti za učenike, te zaduženja svakog od nas. S obzirom da sam ja eTwinning ambasadorica sa dugogodišnjim iskustvom rada u eTwinningu, a on profesor ekonomske grupe predmeta u Srednjoj školi Dugo Selo, dogovorili smo se da on bude zadužen za ekonomski aspekt (materijale) projekta, a ja za okupljanje partnera I osmišljavanje načina realizacije zadataka (web alati, realizacija radionica, ...)
- **ONLINE SASTANAK NASTAVNIKA:** Na početku smo organizovali online sastanak nastavnika kako bi se nastavnici međusobno upoznali. Tom prilikom smo detaljno isplanirali aktivnosti u projektu I dogovorili okvirnu dinamiku realizacije pojedinih zadataka u projektu.
- **LOGO PROJEKTA:** Prvi zadatak za sve učenike je bio da kreiraju logo projekta, kako bi onda glasanjem odabrali logo kojim ćemo predstaviti projekat na eTwinning platformi. Logo su mogli kreirati pomoću web alata, ili na klasičan način – crtanjem.
- **PLAKATI, INTROVIDEO PROJEKTA:** Učenici su trebali kreirati plakate za projekat, te napraviti introvideo projekta. Introvideo Srednje ekonomske škole Sarajevo možete pogledati na linku: <https://drive.google.com/file/d/1NHikoh18IMQ-8oDz9jdNvp2TY6QZEid/view?usp=sharing>
- **ONLINE RADIONICA:** Na online radionici učenika su se timovi škola predstavili jedni drugima. Tom prilikom su učenici, kroz prezentacije, predstavili svoje škole, kao I dosad urađene aktivnosti. Screenshot sa radionice se nalazi u prilogu 1. /Prilog_Lejla_Hujdur_1/
- **KOMBINOVANA RADIONICA:** Na kombinovanoj radionici su učenici OŠ „Osman Nakaš“, Srednje zubotehničke škole Sarajevo I Srednje ekonomske škole Sarajevo bili zajedno u Zubotehničkoj školi, te uspostavili video link sa školama iz Dugog Sela, Zaprešića I Ohrida. Na taj način smo omogućili učenicima da u isto vrijeme, sa različitih lokacija jedni drugima prezentiraju lekciju o reciklaži, te da, potom, korištenjem IK tehnologije istovremeno urade kviz provjere svog znanja. Ovo je bilo zanimljivo iskustvo kako za učenike, tako I za prisutne nastavnike.
- **VIDEO O KAMATNOM RAČUNU:** Učenice Srednje ekonomske škole Sarajevo su snimile video o osnovama kamatnog računa <https://vimeo.com/374095924>. Video I linkove kviza I tricidera smo postavili na eTwinning platformu I ostalim učenicima iz projekta zadali sljedeći zadatak:
  1. Da pogledaju video I nauče ono što je u njemu objašnjeno.
  2. Da urade kviz koji smo, na temelju gradiva iz videa, kreirali.
  3. Da na tricideru postave broj bodova koji su na kvizu osvojili, kao I argumentovani komentar na pogledani video.

Na ovaj način smo učenicima omogućili vršnjačko učenje, kao I razvoj kritičkog mišljenja. Screenshot urađenog zadatka se nalazi u prilogu 2. /Prilog_Lejla_Hujdur_2/

- **RADIONICA „KUPUJMO PAMETNO!“:** Na času matematike su učenici prvog razreda realizovali radionicu „Kupujmo pametno!“. Učenici su na času „obavili kupovinu“ koristeći promotivne letke prodavnica DM, Bingo, CM, Penny koje su sami donijeli, te onda rezultate predstavljali procentualno I grafički, te izvodili zaljučke o primarnim I luksuznim dobrima koje su „kupili“. Na taj način su matematičke I koncepte finansijske pismenosti učili kroz situaciju iz svakodnevnog života. Opis radionice se nalazi u prilogu 3, a rezultati su objedinjeni u eKnjizi koja se nalazi na linku: <https://www.storyjumper.com/book/read/116955772> /Prilog_Lejla_Hujdur_3/
- **DAN RAČUNOVOĐA:** Učenici trećeg razreda su Dan računovođa obilježili tako što su posjetili školskog računovođu. To je bila prilika da sa njom porazgovaraju o poslovima I zadacima računovođe, a s obzirom da je računovodstvo jedna od mogućnosti za studiranje mojih učenika, ova posjeta je bila I jedan vid karijernog savjetovanja. Izvještaj učenika o ovoj posjeti se nalazi u prilogu 4. /Prilog_Lejla_Hujdur_4/
- **RADIONICA O INTERNET I MOBILNOM BANKARSTVU:** U Srednjoj ekonomskoj školi Sarajevo je upriličena radionica na kojoj su učestvovali naši I učenici Srednje zubotehničke škole Sarajevo.

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2022.

Specifičnost ove radionice je bila da su učenici Srednje ekonomske škole prethodno naučili prezentaciju o internet I mobilnom bankarstvu koju su im poslali učenici iz Srednje škole Dugo Selo, a onda su na temelju nje kreirali kviz. Sve ovo su onda prezentirali svojim kolegicama I kolegama na radionici, te tako učestvovali u procesu vršnjačkog učenja.

- **ČASKANJE O DŽEPARCU:** Učenici iz projekta su imali priliku da razmišljanja I iskustva vezana za svoj džeparac (koliko im iznosi mjesečni džeparac, kako ga dobiju, na šta I koliko ga troše,...) razmijene na padletu https://padlet.com/lejla_hujdur/d1i8fofava8j . Ovo je bila vrlo zanimljiva I zabavna aktivnost, jer su učenici bili u prilici vidjeti kakva su iskustva njihovih kolegica I kolega iz drugih škola I država.
- **DNEVNIK ŠTEDNJE:** Kolega Begić iz Srednje škole Dugo Selo je napravio prezentaciju: „Proračun – prava slika osobne potrošnje“ I postavio je na eTwinning platformu. Zadatak za sve učenike je bio da pogledaju tu prezentaciju, te da, potom, tokom sedmice vode svoj Dnevnik štednje. Dakle, učenici su tokom jedne sedmice vodili evidenciju o svojim prihodima i troškovima, te analizirali svoje ponašanje prilikom kupovine. Opet su, kroz primjer iz svakodnevnog života , po vlastitim riječima, postali svjesniji koliko troše, te su više razmišljali o kupovini i o trošenju svog novca. Urnek Dnevnika štednje koji su učenici popunjavali tokom sedmice nalazi se u prilogu 5. /Prilog_Lejla_Hujdur_5/
- **ONLINE KVIZOVI:** Kolega Begić je na eTwinning platformu postavljao prezentacije o ekonomskim temama (kredit, banke I bankarske usluge,...), kao I prateće kvizove. Učenici su mogli pristupiti I prezentacijama I kvizovima, te na taj način učiti o temama koje ih zanimaju tempom koji njima odgovara.
- **ZAVRŠNA ANKETA:** Na kraju projekta I učenici I nastavnici su uradili završnu anketu. U njoj su napravili evaluaciju projektnih aktivnosti, te odgovarali na pitanja iz finansijske pismenosti. Rezultati ove ankete nam sugerišu da su svi ciljevi projekta ostvareni.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI (Koje ste rezultate postigli? Kako to znate i čime možete potkrijepiti?) *minimalno 200 - maksimalno 400 riječi*

Opipljivi proizvodi projekta su: dnevnik štednje, loga projekta, introvideo projekta, eKnjiga "Kupujmo pametno", video o kamatnom računu, tricider o videu iz kamatnog računa, padlet o džeparcu, prezentacije korištene u radionicama I online projektnim aktivnostima, te opisane online i onsite radionice. Neopipljivi rezultati su ostvarena saradnja među učenicima i nastavnicima, koja predstavlja temelj na kome smo isplanirali naredne projekte i međusobne posjete koje ćemo u narednom periodu realizovati (ili smo realizovali).

Moji učenici su kroz realizaciju ovog projekta imali priliku učiti na različite načine. Tako su radili radionice o štednji na redovnim časovima matematike ("Kupujmo pametno!") učeći matematičke I koncepte finansijske pismenosti kroz situacije iz svakodnevnog života, radili su i podijeljeni u grupe (kreiranje ppt prezentacija o školi I prezentacija Dnevnika štednje, eKnjiga o radionici „Kupujmo pametno!“) i samostalno (kvizovi od saradnika), po vlastitom afinitetu I tempom koji im odgovara. Vršnjačko učenje, po materijalima, videima I kvizovima kolega iz drugih škola, je bilo vrlo zanimljivo učenicima. U završnoj anketi naglašavaju da im je bilo zabavno da uče I realizuju radionice u školi po materijalima koje su za njih kreirali učenici iz Dugog Sela, pod mentorstvom kolege Begića.

Projekat je u potpunosti integrisan u NPP matematike za 1. razred srednje škole. Oblast "Procenti" učenici su odradili kroz radionicu "Kupujmo pametno!", te kroz vođenje Dnevnika štednje. Učenički savjeti o štednji, koji su bili sastavni dio rada na Dnevniku štednje, pokazuju da su učenici usvojili ključna znanja vezana za načine štednje.

Vrlo bitan pokazatelj uspjehnosti ovog projekta je I izuzetna saradnja koja je ostvarena među nastavnicima iz različitih škola, zemalja I različitih nastavnih profila. Svi smo jako mnogo naučili o ekonomiji od kolege Begića, on od nas o veb alatima, a svi smo bili inspirisani razmjenom ideja o realizaciji aktivnosti na radionicama koje smo kroz projekat realizovali. Na ovaj način smo svi proširili I učvrstili svoje profesionalne mreže, te, profesionalno, mnogo bogatiji izašli iz projekta.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Finansijska pismenost je vrlo važna za napredak pojedinca I društva, te je nužno da postane dio opće kulture. Zbog toga je neophodno da bude više prisutna na svim časovima, a ne samo na matematici ili ekonomskoj grupi predmeta. To se može postići, jer na internetu postoji mnoštvo aktivnosti prilagođenih svim uzrastima I mnogim nastavnim predmetima. Na vama je samo da ih modifikujete I prilagodite svojim učenicima, te realizujete u svojoj učionici.

Svakom nastavniku je jako bitan njegov „mali krug velikih ljudi“, odnosno, profesionalna mreža nastavnika koji dijele istu viziju obrazovanja. To omogućuje kreativnu I inovativnu razmjenu znanja među nastavnicima različitih profila i sinergiju u našim učionicama. Uz pomoć jakih profesionalnih mreža situacija da učenici uče finansijsku pismenost na časovima matematike, jezika ili hemije, ne samo da postaje moguća, nego se dešava kontinuirano na svestrano zadovoljstvo I nastavnika I učenika. Dakle, sve se može kad se hoće. U svemu tome prvi korak je, ujedno, I najvažniji – odlučiti napraviti promjenu!

PRILOZI

Molimo vas da vaši prilozi sadrže samo neophodne materijale koji su potrebni kako bi ilustrovali vašu praksu ili kako bi omogućili drugim nastavnicima da je primjene. Maksimalan broj priloga je 5.

Vaše priloge dostavite zajedno sa prijavom na [OVAJ LINK](#).

Za sva pitanja vezana za proces prijavljivanja i Nagradu za inovativne nastavnike/ce, obratite se timu Centra za obrazovne inicijative koji Vam stoji na raspolaganju putem e-mail adrese adna@coi-stepbystep.ba.

Molimo Vas da priloge imenujete tako da postoji jasna poveznica sa praksom koju aplicirate:

Vaše ime_broj priloga (MarkoMarković_prilog01)

Prije no pošaljete Vašu prijavu provjerite da li ste sve pripremili:

1. Obrazac za prijavu na Nagradu za inovativne nastavnike/ce (Koji ćete „podići/upload“ na označenom linku na stranici)
2. Izjava o autentičnosti, autorstvu i plagijarizmu (pruzeti i „podići/upload“ na označenom linku na stranici)
3. Sve potrebne priloge

SVOJU PRIJAVU MOŽETE „PODIČI/UPLOAD“ NA OVOM LINKU.

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2022.

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE